

शैल्यशिखर नगरपालिका द्वारा प्रकाशित

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ८

संख्या: ३८

मिति: २०८१/०९/१७

भाग-१

शैल्यशिखर नगरपालिका

विपन्न वर्ग आर्थिक सहायता कार्यविधि, २०८१

विपन्न वर्ग आर्थिक सहायता कार्यविधि-२०८१

पेश गरिएको मिति: २०८१।०९।०४।

पारित मिति: २०८१।०९।१७।

प्रस्तावना:

नेपालको संविधानको भाग ३ मौलिक हक र कर्तव्य अन्तर्गत धारा ४२ को समनताको हक सम्बन्धी व्यवस्थाको उपधारा (१ र २) मा आर्थिक रूपले विपन्न तथा लोपोन्मुख समुदायको नागरिकको संरक्षण उत्थान,सशक्तीकरण र विकासका लागि शिक्षा,स्वास्थ्य,आवास,रोजगारी,खाद्यान्न र सामाजिक सुरक्षामा विशेष अवसर तथा लाभ पाउने हक हुनेछ भन्ने उल्लेख छ ।

स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को परिच्छेद ३ को पालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार क्षेत्र भित्र स्थानिय सुरक्षा योजना र व्यवस्थापन गर्न सक्ने उल्लेख गरिएकोले आर्थिक रूपले विपन्नता भएका परिवारको पालन पोषण,हेरचाह शिक्षा ,स्वास्थ्य उपचार तथा संरक्षण साथै विपदमा परेका व्यक्ति तथा परिवारका लागि आर्थिक सहायता सहयोग उपलब्ध गराउन बाञ्छनीय भएकोले स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा १०२ बमोजिम शैल्यशिखर नगरपालिका, नगरकार्यपालिकाको कार्यालयले आर्थिक सहायता कार्यविधि-२०८१ तयार पारेको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:-

१.१ यस कार्यविधिको नाम “विपन्न वर्ग आर्थिक सहायता कार्यविधि-२०८१” रहेको छ ।

१.२ यो कार्यविधि शैल्यशिखर नगरपालिकाको कार्यपालिकाको बैठकबाट स्विकृत भै स्थानिय राजपत्रमा प्रकाशित भएको मिति देखी लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा:- विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा,

२.१ आर्थिक रूपले विपन्न भन्नाले दैनिक जीवनयापन गर्न कठिनाई भएका आर्थिक रूपले विपन्न परिवार वा व्यक्ति सम्झनुपर्छ ।

२.२ जोखिममा परेका महिला,बालबालिका,अपाङ्गता भएका व्यक्ति,असहाय ज्येष्ठ नागरिक,एकल महिला, हिंसा पिडित तथा प्रभावित व्यक्ति, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसारबाट प्रभावित भएका व्यक्ति,द्वन्द पिडित व्यक्ति,यौन दुर्व्यवहार र शोषणमा परेका,सडक जीवन जिउन बाध्य भएका,जोखमपूर्ण व्यवसाय वा कामबाट उद्धार गरिएका,दैनिक जीवनयापनका लागि व्यवसाय स्थापनार्थ रकम अभाव भै आर्थिक सहायता आवश्यकता भएका व्यक्ति सम्झनुपर्छ ।

२.३ “विपन्न परिवार” भन्नाले नेपाल सरकारको प्रचलित कानून र नीति अनुसार विपन्न परिवार मानिएका परिवार वा व्यक्ति सम्झनु पर्छ र सो शब्दले नगरको सम्बन्धित वडा समितिले विपन्न परिवार हो भनि सिफारिस गरिएका परिवार वा व्यक्तिलाई समेत जनाउछ ।

२.४ “वडा समिति” भन्नाले नगरपालिकाका सम्बन्धित वडाका वडा अध्यक्ष, वडा सदस्य, महिला सदस्य र दलित महिला सदस्य सहितको समितिलाई जनाउछ ।

२.५ “कार्यालय” भन्नाले शैल्यशिखर नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, गोकुलेश्वर दार्चुला भन्ने जनाउछ ।

परिच्छेद-२

उद्देश्य, औचित्य र लक्षित वर्ग

३. उद्देश्य:-

नगर भित्र जोखिम अवस्थामा रहेका, विशेष स्वास्थ्य, सुरक्षा र संरक्षणको आवश्यकता भएका विपन्न परिवार एवम् व्यक्तिको सहज जीवनयापन गर्नमा सहयोगी भूमिका प्रदान गर्न ।

४. औचित्य:-

४.१ मानव अधिकारबो सम्मान ।

४.२ नगर प्रति नागरिकको अपनत्वको भाव सिर्जना गराउन ।

४.३ विपन्न तथा कमजोर वर्ग र आवाज विहिनहरूका लागि अभिभावकीय भूमिका रहेको महसुस गराउन ।

५. लक्षित वर्ग:-

५.१ विशेष संरक्षणको आवश्यकता भएका ।

५.२ जोखिममा परेका ।

५.३ आर्थिक दृष्टिले विपन्न परिवार ।

५.४ प्राकृतिक तथा मानविय कारणबाट पिडित तथा प्रभावित ।

५.५ दुर्घटना तथा चोटपटकबाट गम्भीर रूपमा घाईते भएका ।

५.६ जंगली जनावरको आक्रमणबाट घाईते, अंगभंग भई उपचार गर्नुपर्ने व्यक्ति तथा मृत्युका कारण दाहसंस्कार लगायतका खर्च जुटाउन नसकेका परिवारका सदस्यहरू ।

परिच्छेद-३

आर्थिक सहायता सहयोगको व्यवस्था, उपलब्ध गराउने आधार, सिमा र सिफारिस

६. नगरपालिकाले प्रत्येक आर्थिक वर्ष विनियोजित स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा अन्य श्रोतबाट प्राप्त रकमबाट आर्थिक सहायता सहयोग रकमको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

७. आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउने आधारहरू र सिमा:-

यस कार्यविधि बमोजिम तोकिएको लक्षित वर्गलाई बढीमा एक आर्थिक वर्षमा एकपटक मात्र देहाय बमोजिमको आर्थिक सहायता मध्ये कुनै एक आर्थिक सहायता सहयोग देहायको आधार र सिमा भित्र रही उपलब्ध गराईनेछ ।

७.१ क्यान्सर,मेरुदण्ड पक्षघात, अङ्ग प्रत्यारोपण समेतका निकै जटिल प्रकृतिका दिर्घरोगी र जङ्गली जनावरको आक्रमणबाट अङ्ग भङ्ग भै गम्भिर घाईते भएका तथा मृत्यु भएका परिवारहरूलाई समेत बढीमा पचास हजार रुपैयाँ सम्म ।

७.२ गम्भिर प्रकृतिको रोग वा घातक रोग,दुर्घटना तथा चोटपटकबाट गम्भीर रूपमा घाईते भएका,गम्भीर शारीरिक वा मानसिक समस्या वा गम्भीर अपाङ्गता भएकै कारण जीवन जोखिममा रही बाबुआमा वा परिवारबाट उपचारको व्यवस्था हुन नसकेको वा सामान्य जीवनयापन कठिनाई भएका व्यक्तिको उपचार सहयोग र निरन्तर रूपमा औषधी सेवन गरिरहनु पर्ने लगायतका खर्च जुटाउन जसकेका परिवारका सदस्यहरूलाई बढीमा पच्चिस हजार रुपैयाँ सम्म ।

७.३ अनाथ/असहाय/अशक्त बालबालिका वा बाबुआमालाई गम्भीर शारीरिक वा मानसिक समस्या भएका, अपाङ्गता वा अशक्त भएको कारण उचित हेरचाह नपाएका बालबालिकाको पालनपोषण,हेरचाह,शिक्षादिक्षा तथा संरक्षण सहयोग पन्ध्र हजार रुपैयाँ सम्म ।

७.४ जोखिममा परेका प्राकृतिक वा मानविय कारणले सिर्जित आपतकालीन संरक्षण सहयोगका लागि दश हजार रुपैयाँ सम्म ।

७.५ आर्थिक विपन्नताकै कारण सानोतिनो पेशा व्यवसाय सञ्चालन गर्न नसकी आफूसँग आश्रित परिवार पालन दैनिक कठिनाई भोगिरहेका सहारा विहिन व्यक्तिका लागि पन्ध्र हजार सम्म ।

७.६ विपन्न परिवारका बालबालिकाका लागि लत्ता कपडा,विद्यालय पोशाक,झोला तथा शैक्षिक सामग्री वा सामान्य उपचार सहयोग दश हजार सम्म ।

८. सिफारिस आवश्यक हुने:-

८.१ सम्बन्धित वडा समितिको बैठकबाट आर्थिक रूपले विपन्न भएको भन्ने सिफारिस पत्र ।

८.२ गम्भीर रोगका कारण उपचार बिरामिको हकमा सम्बन्धित अस्पतालमा उपचार गराएको रोग खुल्ने प्रमाणित पत्र ।

परिच्छेद-४

आर्थिक सहायता सहयोग प्राप्त गर्न पुरा गर्न कागजात विधि र प्रक्रिया

९. निवेदन दिनुपर्ने:-

यस कार्यविधि बमोजिम आर्थिक सहायता सहयोग प्राप्त गर्न अनुसूचि-१ मा उल्लेखित निवेदन सम्बन्धित व्यक्ति स्वयम् वा बाबुआमा वा संरक्षकको लिखित रूपमा नगरपालिका वा वडा कार्यालयमा दिनुपर्नेछ ।

१०. आवश्यक कागजात संलग्न गर्नुपर्ने:-

निवेदनका साथ देहायका विवरण संलग्न गर्नुपर्नेछ ।

१०.१ सम्बन्धित वडा कार्यालयबाट वडा समितिको बैठकको निर्णयबाट सिफारिस गरेको पत्र ।

१०.२ निवेदकको नागरिकता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि, बालबालिकाको हकमा जन्मदर्ताको प्रतिलिपि ।

१०.३ शैल्यशिखर नगरपालिकाको स्थायी बसोवास खुलेको कागजात ।

१०.४ गम्भीर रोग/जटिल प्रकृतिका दिर्घरोगी, चोटपटक लागेका विरामी भएका व्यक्ति हकमा स्वीकृत प्राप्त चिकित्सकको सिफारिसको आधारमा ।

११. आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउन सकिने:-

११.१ अनुसूचि-१ बमोजिम प्राप्त निवेदन र दफा १० बमोजिम संलग्न कागजात सहित वडा कार्यालयबाट सिफारिस भै आएका निवेदनका आधारमा सहायता रकम उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा नगरस्तरीय समितिको निर्णयबाट गराउन सकिनेछ ।

११.२ नगरस्तरिय आर्थिक सहायता समिति देहाय बमोजिम हुनेछ ।

संयोजक	-	नगर प्रमुख
सदस्य	-	नगर उप-प्रमुख
सदस्य	-	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
सदस्य	-	सामाजिक विकास समितिको संयोजक
सदस्य	-	स्वास्थ्य तथा सामाजिक विकास शाखा प्रमुख
सदस्य	-	आर्थिक शाखा प्रमुख
सदस्य	-	जनस्वास्थ्य प्रवर्द्धन शाखा प्रमुख

१२. आर्थिक सहायता सहयोग उपलब्ध गराउन नसकिने:-

यस कार्यविधि बमोजिमको आर्थिक सहायता सहयोग नगर क्षेत्र भित्र स्थायी बसोवास नभएका व्यक्ति वा परिवारलाई उपलब्ध गराउन नसकिने । तर, कुनै गम्भीर प्रकृतिको रोग वा आकस्मिक चोटपटक लाग्न गै तत्काल उपचार खर्च नभै सहयोगको लागि अनुरोध गरेको अवस्थामा आवश्यक ठहर भएका व्यक्ति, सडक बालबालिका, सडक वेसाहारा जीवन गुजारा गरिरहेका व्यक्ति र विगत ५ वर्ष देखि नगरपालिका क्षेत्र भित्र बसोवास गर्दै आएका परिवारका सदस्यलाई तोकिएको मापदण्डको सिमा भित्र आपतकालिन सहयोग उपलब्ध गराउन बाधा परेको मानिने छैन ।

१३. प्रचलित कानून बमोजिम हुने:-

यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका कुराहरु यसै बमोजिम र अन्य कुराहरुको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

१४. बाधा अड्काउ फुकाउन सक्ने:-

यो कार्यविधि कार्यान्वयनको क्रममा कुनै बाधा अड्काउ परेमा कार्यपालिकाको बैठकले फुकाउन सक्नेछ ।

अनुसूची-१
निवेदनको ढाँचा

मिति:

श्री शैल्यशिखर नगरपालिका, नगरकार्यपालिकाको कार्यालय,
गोकुलेश्वर दार्चुला ।

विषय: आर्थिक सहायता सहयोग उपलब्ध गरीपाउँ ।

महोदय,

सुदूरपश्चिम प्रदेश दार्चुला जिल्ला शैल्यशिखर नगरपालिका वडा.नं..... स्थायी बसोबास गर्ने श्री
..... को (छोरा / छोरी / बाबु / आमा / नाति /
नातिनि / श्रीमान / श्रीमति) श्री.....
अनाथ/असहाय/अशक्त/विपन्न परिवारको भएकोले आवश्यक कागजात सहित संलग्न राखी
..... रोगको उपचार
भैरहेको/भएको/गर्नुपर्ने भएकोले/पालन-पोषण, हेरचाह, शिक्षादिक्षा, उपचार, संरक्षण तथा
जिविकोपार्जनको लागि नियमानुसारको आर्थिक राहत सहयोग उपलब्ध गराईदिनहुन अनुरोध छ ।
चालु आर्थिक वर्षमा यस उल्लेखित कार्य प्रयोजनका लागि कुनै निकाय वा संस्थाबाट सहयोग प्राप्त
गरेको छैन वा निकाय/संस्था/व्यक्तिकाट
रु..... सहयोग प्राप्त गरेको भए पनि अपुग हुन गएको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

निवेदक

दस्तखत:

नाम:

ठेगाना:

सम्पर्क नं.